

Pirmsskolas Izglītība

Numura
tēmas

- ✿ Ūdens lāsītes ceļojums
- ✿ Iepazīšanās ar burtiņu „R” (4 - 5 g.)
- ✿ Folkloras izmantošana latviešu valodas attīstībā

Ūdens lāsītes ceļojums

Integrēta rotaļnodarbība

Undīne Fiņko,
Raunas vidusskolas pirmsskolas skolotāja

Bērnu vecums: 3-4 gadi.

Integrētie mācību priekšmeti: dabaszinības, literatūra, zīmēšana.

Darba organizācijas formas: frontāls darbs ar visu grupu, darbs apakšgrupās.

Mērķis: izziņas interešu rosināšana par ūdeni, tā īpašībām un likumsakarībām dabā.

Uzdevumi:

- Sekmēt klausīšanās iemaņu attīstīšanu, klausoties pasaku.
- Ar attēlu palīdzību, sekmēt atmiņas attīstīšanu, pārrunājot pasakas saturu.
- Sniegt priekšstatu par ūdeni, tā īpašībām, veicot eksperimentus.
- Rosināt bērnus izteikt spriedumus, secinājumus par veikto pētījumu.
- Sekmēt bērnu radošumu, klausoties, jūras skaņas un lietus lišanu, gleznojot brīvi, paužot savas emocijas, krāsu izvēli.

Nodarbības gaita

Skolotāja lasa pasaku. Pēc izlasīšanas pārrunā notikumu gaitu, kur nonāca ūdens lāsīte. Bērniem ir iespēja aplūkot atbilstīgus attēlus, lai vieglāk izprastu pasakas saturu.

Pēc šī darba ar krāsainu knaģīšu palīdzību bērni sadalās trīs grupās un dodas uz savu pētniecības centru.

1. **Centrs** – aplūko iepriekšējā dienā, saldētavā ielikto ūdens trauciņu. Ūdens sasalis. Ūdens lāsīte nonākusi lāstekā. Pēta un nosaka kāds ir ledus – auksts, ciets, balts, caurspīdīgs utt.
2. **Centrs** – vēro, pēta ūdeni bļodā. Iemērc rokas, nosaka kāds ir ūdens – balts, šķidrums, auksts, slapjš utt. Met dažādus priekšmetus ūdenī, vēro, kas grimst, kas peld. Spriež, secina kāpēc!
3. **Centrs** – izziņa ūdens iztvaikošanu un nonākšanu mākonī. Bļodā ielej karstu ūdeni, liek virsū plēves kabatiņu un vēro kā tvaiks nonāk uz plēves un pārvēršas ūdens lāsītēs.

**Bērni
aplūko
iepriekšējā
dienā,
saldētavā
ielikto
ūdens
trauciņu.**

**Bļodā ielej
karstu ūdeni,
liek virsū plēves
kabatiņu un vēro
kā tvaiks nonāk
uz plēves un
pārvēršas ūdens
lāsītēs.**

**Met dažādus
priekšmetus
ūdenī, vēro,
kas grimst,
kas peld.**

Dinamiskā pauze

Ar kustībām atdarināt pasakā minētās dabas parādības, ūdenstilpnes. Strautiņš tek liču – loču. Mākonis – izstiepj rokas virs galvas. Līst lietus – izstiepj rokas un kustina pirkstus. Snieg sniegs – kustinot pirkstus, vēzē rokas augšā, lejā.

Zīmēšana

Skolotāja atskaņo datorā jūras šalkoņu, lietus lišanu. Bērni brīvi, nepiespiesti darbojas ar krāsām, iztēlojoties ūdens lāsītes ceļojumu, zīmē uz A3 formāta lapām ar akvareļu krāsām.

M. Stāraste

Ūdens lāsīte

Maza rasas lāsīte gulēja pīpenes ziedā.

-Ai, pīpenīte, - rasaslāsīte teica. – Pie tevis ir tik labi, ka es vēlos vienmēr palikt tavā jaukajā ziedā.

Bet Dabasmāte, kas gādāja par visu pasaulē, nolēma viņai ko citu...

Rasaslāsīte jūta, ka viņa saules siltumā kļuva vieglāka un vieglāka, atraisījās no pīpenes zieda un, pārvērtusies tvaikā, cēlās augšup debesīs. Lāsītes visas kopā tapa par gaisīgu mākonī.

-Ai, cik vareni! – mazā lāsīte iesaucās. – Gribru vienmēr palikt šajā mākonī!

Bet Dabasmāte nosprieda viņai atkal ko citu. Lāsīte kļuva smagāka un smagāka, pārtapa par apaļu lietus pilīti. Atraisījās no mākoņa un iekrita strautā.

Mazā lāsīte ar straumi devās uz priekšu, tikai uz priekšu. Tad pēkšņi strautiņš, pāri kritumam plūstot, ar šlakatu pameta mazo lāsīti gaisā, un viņa uzkrita uz oliša strautiņa malā.

-Pēc garā ceļojuma nedaudz atpūtišos, - mazā lāsīte nodomāja, - pasildīšos saulītē. Bet nekā. Dabasmāte izlēma ko citu.

-Tev tagad laiks iztvaikot, - viņa mazajai lāsītei sacīja un lika tai atkal pārvērsties tvaikā un pievienoties kādam savādam mākonim. Jo tālāk mākonis slidēja, jo kļuva aukstāk. Mazā lāsīte sasala un kļuva par baltu sniegpārslīņu.

Mākonī saradās jo daudzas pārslīņas. Tad viņš tās nopurināja zemē.

Dabasmāte uzsēdināja pārslīņu uz kādas mājas jumta. Brīdi pārslīņa tur mierīgi gulēja. Bet kad uzspīdēja skopā ziemas saulīte, pārslīņa nedaudz atkusa un noslidēja līdz pašai jumta malai. Te Dabasmāte viņu apturēja un padarīja par daļiņu no lāstekas, kas, turoties pie jumta malas, saulītē brīnišķīgi vizēja un laistījās.

Ik gadu, kas pienāk sveču mēnesis, mazā lāsīte iekļūst lāstekā un, priecīgi mirdzot, karājas pie jumta malas.

Izmantotie literatūras avoti:

M. Stāraste "Pasaku kalendārs 2005."

www.google.com/attēlu meklēšana.

www.youtube.com/jūras_skaņas/lietus_skaņas.

Pēc pasakas noklausīšanās, bērniem ir iespēja aplūkot atbilstīgus attēlus, lai vieglāk izprastu pasakas saturu.

Iepazīšanās ar burtiņu „R”

(4 - 5 g.)

Rita Niedre,
Zaķumuižas pamatskolas pirmsskolas skolotāja

Kā jau daudziem zināms, interese par burtiņiem bērnam rodas, ja ikdienā tiek lasītas priekšā grāmatas. Šeit gan vēlos precizēt – nevis vienkārši lasīt, bet gan pielietot mīmikas, attiecīgas balss intonācijas, tembru un skaļumu, tādejādi atspoguļojot katru pasakas vai stāsta varoni, par ko tiek lasīts.

Savā ikdienas darbā cieši pieturos pie šīs pārlicības. Vēlos radīt bērnos interesi par burtiem, grāmatām un grāmatu lasīšanu. Tāpēc cenšos par katru apgūstamo burtiņu izdomāt pasaku, kuru lasot, izspēlēju to ar dažādām sagatavotām rotaļlietām. Kopā ar bērniem izspēlējam pasaku par dzirdēto un redzēto. Pasakā cenšos iekļaut pēc iespējas vairāk varoņus, dažādus vārdus, kuri sākas ar apgūstamo skaņu – burtu.

Tā kā bērni iepazīs ar burtu „R”, šoreiz pasaka bija par „Drosmīgo Rausi un raganu”.

Bērni uzmanīgi klausījās skolotājas stāstījumā, pārrunāja dzirdēto un redzēto. Labprāt paši izspēlēja pasaku par Rausi un iepazīs ar burtu „R”. Nosauca vārdus, kuros saklausīja skaņu „R”.

Iepazīstot burtu R, nostiprinām arī iepriekšējā nedēļā apgūto burtu. Šajā gadījumā tas bija burtiņš „P”. Izspēlējam kustību rotaļu “Atrodi pareizo”. Rota-

ļas uzdevums: atrodi attēlu un pieliec to pie pareizā burtiņa. Rotaļas gaita: skanot mūzikai, bērni brīvi pārvietojas pa telpu, kurā ir izvietoti dažādi attēli. Izslēdzot mūziku, bērni paņem attēlu, kuru noliek pie attiecīgā burtiņa. Kopā visi pārbauda vai katrs attēls stāv pie pareizā burta.

Tālāk seko rotaļa “Burtu labirints”. Pirms šīs kustību rotaļas, bērni patstāvīgi izveidoja labirintu no pēdiņām, lai sajustu ceļu raganai, kura vēlējas nokļūt līdz rūķu ciemam. Uz krāsainām pēdiņām ir uzrakstīti burti „R” un „P”. Uzdevums: pārvietoties tikai pa tām pēdiņām, uz kurām ir attēlots burts „R”. Šo spēli var izspēlēt dažādos veidos, atbilstoši bērnu zināšanu līmenim.

Lai bērniem paliktu labāk atmiņā iepazītais burts, bērni iepazīst šo burtu arī caur dažādām ķermeņa sajūtām.

Bērni izspēlēja pasaku par Rausi un nosauca vārdus, kuros saklausīja skaņu „R”.

Skanot mūzikai, bērni brīvi pārvietojas pa telpu, kurā ir izvietoti dažādi attēli. Izslēdzot mūziku, bērni paņem attēlu, kuru noliek pie attiecīgā burtiņa

Uzdevums: pārvietoties tikai pa tām pēdiņām, uz kurām ir attēlots burts „R”.

Apvelk, krāso burtu „R”.

Saliek no divām daļām burta „R” trafaretu un pēc ieceres to izrotā.

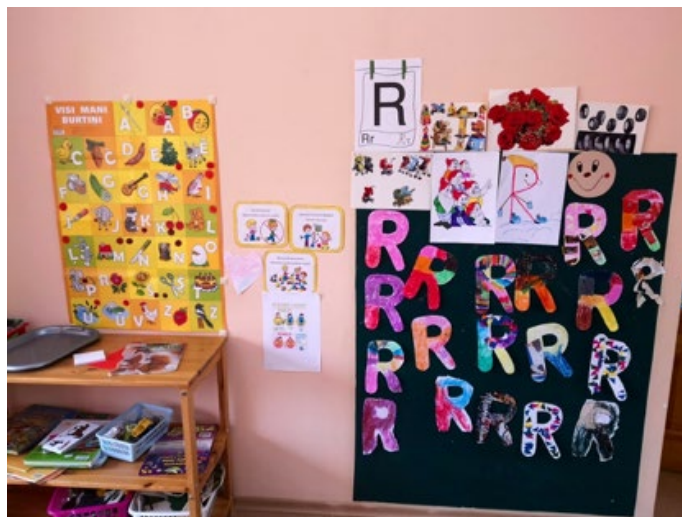
Zīme to uz dažādam virsmām, izmantojot pieejamos materiālus.

Saskata un atrod iepazīto burtu apkārtnē.

Bērni no draugiem izveido burtu „R”.

Šādā veidā dienas garumā,
čakli darbojoties un iepazīstot
attiecīgo burtu, top burtu siena,
radošie darbi un dažādas jaukas
teātra izrādes.

Folkloras izmantošana latviešu valodas attīstībā

Aina Rihlicka, Marija Monska,
Krāslavas novada PII „Pīlādžītis”

Tēma: ciemos pie „Pasaciņas”.

Dominante: latviešu valoda (figurē arī dabas zinības, sociālās zinības un ētika, matemātika).

Mērķis: iepazīstināt un sniegt zināšanas par latviešu tautas folkloru – rotaļas, pasakas, dzejoļi.

Izglītojošie uzdevumi:

- Paplašināt savas valodas vārdu krājumu ar jauniem vārdiem (abra, mīca, maļ).
- Veicināt artikulācijas aparāta attīstību, izmantojot skaņu „čapa, čapa un „lingo, lango”, „ņau”, „vau”, „pī”, vingrinājumus, regulējot balss stiprumu, runas tempu.
- Pilnveidot izpratni par jēdzieniem: „liels”, „mazs”, „sarkans”, „dzeltens”.
- Atdarināt zināmo dzīvnieku kustības un skaņas.
- Rosināt vēlmi uzmanīgi klausīties, līdzdarboties, nosaukt pasaku personāžus, stāstīt tautas dziesmas.

Attīstošie uzdevumi: attīstīt dzirdes, redzes, taustes uztveri.

Bērnu vecums: 2-3 gadi.

Personāži: M. Monska - „Pasaciņa” (tautu tērps), A. Rihlicka - teicēja (tautu tērps), skolotāju palīdzē I. Me-nicka - abru taisītājs (tautu tērps), bērniem galvas maskas - dzīvnieki.

Atribūti: lielas, mazas egles, dzeltenī, sarkani ziedi, abra, āmurs, zāģis, paštaisīti grabuļi, lāde, rotaļlietas (zoss, auns, kumeliņš) kāposts, podiņš.

Nodarbības gaita

Laiks	Skolotāju darbība	Audzēkņu darbība	Piezīmes
1 min	Grabinot grabuļus un, dziedot tautas dziesmu: „Čapa, čapa kājiņas ciemiņā”, grupā ienāk skolotāja ar bērniem.	Bērni sasveicinās, imitējot kustības.	Ne visi bērni var dziedāt līdzīgi, jo iespējams kautrīgums.
1 min	Skolotāja stāsta dzejoļīti: “Rītos draugus satiekam, visus mīļi sveicinām. Bet kā? Lūk tā! Sunīts rej – vau, vau Kaķīts – ņau, ņau Cālis olā – čau, čau Odiņš sīc – ī, ī Pele – pī, pī Bet mēs visi – Labrīt!”	Bērni atkārto skaņas un imitē kustības.	
3 min	Skolotāja pievērš uzmanību atribūtiem (saistīti ar vasaru) un laikam aiz loga (ziemas tematika). Skolotāja stāsta t.dz. un aicina pastai-gāt pasaku mežā:	Bērni šķiro puķes un saliek attiecīgās krāsas groziņos. Aplūko un parāda lielas un mazas egles.	Iespējama grūstīšanās.

	<p>“Dieviņi, laba dzīve Liela meža maliņā Augsti koki, kupli koki Neredz saules uzlecot.”</p>		
2 min	<p>Skolotāja aicina bērnus apsēsties un ieklausīties skaņās. Stāsta Aspazijas dzejoļa fragmentu: “Mazā sirmā kumeliņā jā pa ceļu pasaciņa, ātri, ātri steidzas viņa rokā zelta pātdziņa. Sudraboti pakaviņi, zili puķu iemauktiņi. Jāj un jā un neapstājas, zemes virsū tai nav mājas.”</p>	Bērni uzmanīgi klausās skolotājas stāstījumā.	Bērni var izteikt savas domas, paust emocijas.
1 min	<p>Iznāk skolotāja „Pasaciņa” sasveicinās ar bērniem un stāsta t.dz.: “Es maza meitenīte Teku pa ceļu dziedādama Pupas zieda lindraciņi Auzu skaras villainīte.”</p>	Bērni vēro notiekošo. Viņi apskata skaisto tautas tērpu un lūdz „Pasaciņu” palikt.	
3 min	<p>„Pasaciņa” apsola bērniem īstu pasaku, bet lai tur nokļūtu, jāiztaisa acis un uzmanīgi jāklausās, ko teiks. Skolotāja stāsta klusi un lēni: „Sarkanā krāsa ir uguns krāsa. Siltu pasaku stāsta mums. Ja gribu uzgleznot dienu, man nepietiek ar krāsu vienu.”</p>	Bērni, aizvēruši acis, uzmanīgi klausās, ko stāsta „Pasaciņa”.	Ne visi bērni pildīs doto uzdevumu.
4 min	<p>„Pasaciņa” sniedz skolotājai no lādes aubi un villaini. Skolotāja, tās gērbdama, stāsta dzejoli: “Ko dziedāšu, ko runāšu, Pa zemi staigādama, Dziedāšu pati savu dziesmu, Runāšu savu valodiņu.”</p> <p>Bērniem „Pasaciņa” no lādes iedod pa vienai dzīvnieka maskai, kuras bērniem jāatpazīst.</p>	Bērni atver acis un ierauga lielu lādi, no kuras tiek doti attiecīgi atribūti pasakai. Bērni nosauc dzīvnieku maskas un stāsta dzejolīti (par kaķīti, zaķīti, lācīti, kaziņu) imitējot kustības.	Daži bērni var iespīlēties un atteikties gērbt galvas masku.
3 min	<p>Teicēja aicina bērnus apsēsties un klausīties pasaku par abru taisītāju. Iziet abru taisītājs, ko tēlo skolotājas palīdzē. Viņa imitē kustības, stāsta tautasdziesmu:</p>	Bērni klausās pasaku.	

	"Acis darba izbijās, Rokas darba nebijās, Rokas darba nebijās, Zinājās padarot."		
2 min	„Pasaciņa” aicina bērnus, kuri tēlo meža zvērus, apskatīt galdiņu (abru) un atnest vajadzīgo atribūtu. Pasakas beigās abras taisī- tājs aiziet pie saimnieka.	Audzēkņi piedalās pasakas uzvedumā.	Bērniem var sagādāt grūti- bas jaunu vārdu apgūšana.
1 min	Skolotāja aicina bērnus novērtēt ar aplausiem savu darbiņu.	Bērni sit plaukstas.	
2 min	Rotaļa „Gribam zināt”. Bērniem tiek rādīts, no kā gatavo maizi (gaudi, milti mīkla, maizes kukulītis).	Bērni piedalās rotaļā.	Darbošanās gaitā var rasties neliela nekārtība (izbērti milti vai gaudi).

Izmantotā literatūra:

Skaitāmi panti. Zvaigzne ABC, 2003.

Latviešu bērnu folklorā. Jumava, 2012.

Mežs Latvju dainās. MIA-PRESS, 1995.

Cepu, cepu kukulīti. Zvaigzne ABC, 1988.

Teicēja un meža zvēriņi.

Pārsteigums no „Pasaciņas”.

Pasaku klausoties.

Abru taisītājs.

Foto: no personīgā arhīva.

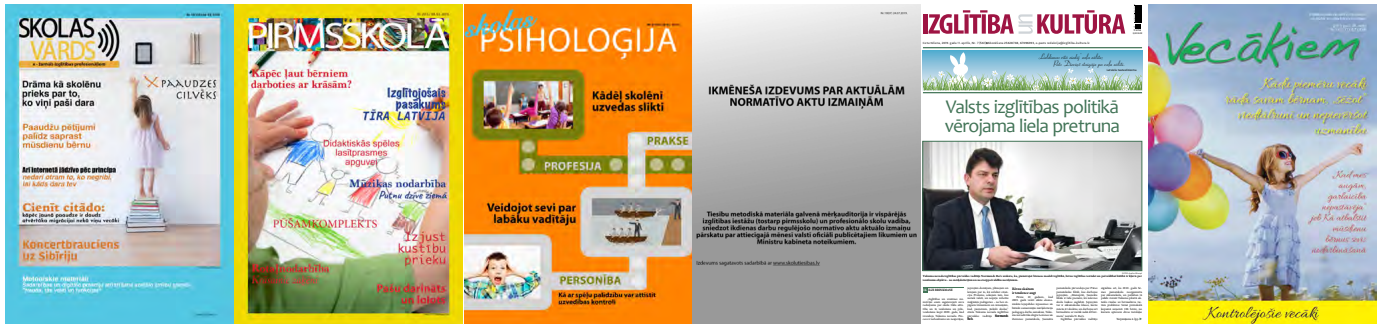
Laikraksta „Izglītība un Kultūra” elektroniskais
pielikums „Pirmsskolas Izglītība”
Izdevējs: SIA „V-Media”
Vienotais reģistrācijas numurs: 40103369264

Redakcijas tālr.: 26002264
Redakcijas e-pasts: redakcija@izglitiba-kultura.lv
www.izglitiba-kultura.lv

Redaktore: Vita Pļaviņa
Korektore: Dace Sokolova
Datorgrafīkis: Oto Andreļūns
Vāka foto: <https://leahnewtonart.com>

Tagad visi skolām nepieciešamie izglītības e-izdevumi vienuviet! Izvēlies savai skolai vajadzīgo komplektu!

Abonē 2020. gadam!

Nosaukums	Gads /EUR	Pusgads /EUR
Skolas Vārds	49.00	28.00
Skolas Psiholoģija	28.00	20.00
Pirmsskolā	45.00	25.00
Izglītība un Kultūra	69.00	40.00
Aktuālās normatīvo aktu izmaiņas izglītības jomā	35.00	20.00
Vecākiem	29.00	18.00
Aktuālās ikdienas izglītības ziņas tavā e-pastā	19.00	15.00

Kā abonēt žurnālus 2020.gadam

Lai abonētu jebkuru no e-izdevumiem vai izdevumu komplektu aizpildiet abonēšanas anketu www.skolasvards.lv sadaļā **Abonēt** vai arī uz e-pastu redakcija@skolasvards.lv atsūtiet maksātāja rekvizītus, izvēlētos izdevumus un termiņu uz kādu vēlaties abonēt. Mēs savukārt sagatavosim elektronisku rēķinu un nosūtīsim jums to pa e-pastu.

Informācija abonētājiem!

Ja abonētājs ir skola - 1 skolas abonements nodrošina individuālu pieeju žurnālu lasīšanai visiem skolas skolotājiem!

Ikviens skolas pedagogs izmantojot savu individuālo paroli var jebkurā laikā un vietā lasīt žurnālus un izdrukāt sev interesējošās rubrikas vai arī visu žurnāla numuru! Jebkuram skolotājam ir arī pieejams visu iepriekš izdoto žurnālu numuru arhīvs sākot no 2012. gada!

Abonējot žurnālu komplektu nākamajam gadam jebkurš skolas skolotājs varēs izmantot arī apjomīgu metodisko materiālu datu bāzi (vairāk nekā 270 materiāli dažādos mācību priekšmetos), kas katru mēnesi tiek papildināta.

Jau esošie abonētāji (tie, kuri žurnālus abonējuši iepriekšējos gados) un abonēs nākamajā 2020. gadā, turpina izmantot savas līdzšinējās paroles. Ja gadījumā parole tiek aizmirsta, to vienkārši var atjaunot ienākot www.skolasvards.lv.

Ja jums ir jautājumi, lūdz, sazinieties ar mums:

Redakcijas tālr.: 26002264

Redakcijas e-pasts: redakcija@skolasvards.lv

www.skolasvards.lv

Vairāk informācijas
www.skolasvards.lv

E-žurnāls **SKOLAS VĀRDS** ir praktisks un ērts e-žurnāls izglītības profesionāļiem. Žurnāls iznāk divas reizes mēnesī e-formātā. Žurnāls veltīts izglītības jautājumiem, kas saistoši gan skolu vadītājiem, gan skolotājiem. Žurnālā var lasīt analītiskus rakstus par aktuālām izglītības problēmām, profesio-

nāļu pieredzi un komentārus, lēmumu skaidrojumus, skolu projektu pieredzi, skolotāju pieredzes materiālus, intervijas ar izciliem skolotājiem, skolu direktoriem, izglītības jomas speciālistiem, rakstus par mūzikizglītību, tālākizglītību un iespējām profesionālajā pilnveidē, kā arī ārvalstu pieredzi. Redakcijas dāvana skolotājiem – katrā numurā publicējam metodiskos materiālus dažādos mācību priekšmetos, ko skolotāji var praktiski izmantot savā darbā.

Žurnāls iznāk divas reizes mēnesī no 2012. gada oktobra.

E-žurnālā **SKOLAS PSIHOLOĢIJA** mēs runājam par emocionālo vidi un attiecībām skolā. Par saskarsmi un komunikāciju starp skolotājiem, skolēniem un vecākiem. Par bērnu uzvedību un skolotāja darbu, sevis iepazīšanu, apzināšanu un izprašanu.

Dažādās nozarēs strādājošie

psihologi, izaugsmes treneri, lektori un citi speciālisti atbild un skaidro aktuālus skolas emocionālās vides jautājumus.

Žurnālā var iepazīties ar praktiski izmantojamām tehnikām un metodēm.

Žurnāls īpaši noderīgs skolu psihologiem un klašu audzinātājiem.

Žurnāls iznāk no 2015. gada elektroniskā formātā vienu reizi mēnesī.

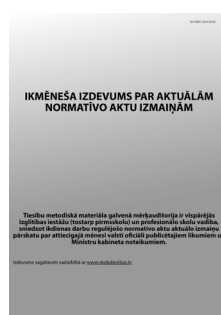

E-žurnāls **VECĀKIEM** iznāk divas reizes mēnesī un ir paredzēts pirmsskolas un sākumskolas bērnu vecākiem un skolotājiem. Žurnāla mērķis ir mudināt vecākus turpināt atbildīgi domāt par savu bērnu fizisko un emocionālo veselību, psiholoģiju un skološanās procesiem.

Ikvienam, kurš strādā pirmsskolā! E-žurnālā **PIRMSSKOLA** katru mēnesi var lasīt par aktuālo, kas saistīts ar izglītību līdz skolas gaitu sākšanai. Psihologu ieteikumi, dažādu rotaļnodarbību apraksti, tematisku pasākumu scenāriji, praktiska pirmsskolu pieredze, metodiskie materiāli!

Žurnāls iznāk no 2012. gada vienu reizi mēnesī elektroniskā formātā.

IKMĒNEŠA E-IZDEVUMS PAR AKTUĀLĀM NORMATĪVĀM AKTU IZMAIŅĀM IZGLĪTĪBAS JOMĀ. Tiesību metodiskā materiāla galvenā mērķauditorija ir vispārējās izglītības iestāžu (tostarp pirmsskolu) un profesionālo skolu vadība, sniedzot ikdienas darbu regulējošo normatīvo aktu

aktuālo izmaiņu pārskatu par attiecīgajā mēnesī valstī oficiāli publicētajiem likumiem un Ministru kabineta noteikumiem. Galvenās informācijas jomas – izglītošana, bērnu tiesības, darba tiesiskās attiecības un drošība, lietvedība un iekšējā dokumentācija, datu aizsardzība, iestādes saimnieciskā darbība un publiskie iepirkumi, Eiropas Savienības fondu un citu projektu atbalsts, amatpersonu atbildība.

Izdevums par aktuālām normatīvo aktu izmaiņām izglītības jomā iznāk vienu reizi mēnesī elektroniskā formātā.

Laikraksts **IZGLĪTĪBA un KULTŪRA** no 2019. gada augusta iznāk divas reizes mēnesī elektroniskā formātā. Joprojām laikraksts ziņo par visu, kas svarīgs izglītībā, esot palīgs un atbalsts skolās strādājošajiem skolotājiem, vadībai un administrācijai. E-laikraksta tēmas ietver visas

izglītības pakāpes no pirmsskolas līdz augstākajai izglītībai, kā arī interešu izglītību un kultūrizglītību. Katrā numurā tiek atspoguļoti gan aktuālie izglītības politikas jautājumi, gan arī skolu praktiskā pieredze, izglītības jomas diskusijas un jautājumi.

*** Izglītības e-izdevumi neiznāk jūnijā un jūlijā, izņemot izdevumu "Aktuālās normatīvo aktu izmaiņas izglītības jomā", kas iznāk katru mēnesi bez pārtraukumiem.